

TISKOVÁ ZPRÁVA

ERC: Semináře o excelenci ve vědě

Mušky octomilky, litosféra, matematické problémy, viry, chemičtí miniroboti – to jsou témata, za které pět mladých vědců (Michal Koucký, Pavel Plevka, František Štěpánek, Lucie Tajčmanová a Pavel Tomančák) v minulosti obdrželo prestižní granty Evropské výzkumné rady (ERC). Každý z nich podporuje projekt tzv. hraničního výzkumu. Ve čtvrtek 30. října 2014 vystoupí na půdě Akademie věd ČR na seminářích, kde představí začínajícím badatelům a vědeckým manažerům nejen svůj výzkum, ale i svou cestu na vrchol. Akce se uskuteční u příležitosti návštěvy nového předsedy ERC prof. Jean-Pierra Bourguignona.

Michal Koucký pracuje na teorii, zda lze určitý matematický problém vůbec efektivně vyřešit. Pavel Plevka studuje viry, které způsobují lidské nemoci, snaží se zvýšit kvalitu lidského života. František Štěpánek vyvíjí chemické miniroboty. Lucie Tajčmanová se zabývá deformací v litosféře, která tvoří obal planety Země. Pavel Tomančák studuje mušky octomilky, které lze využít při zkoumání velké části genů spojených s lidskými nemocemi. Na tuto práci získali pro sebe a své týmy téměř 190 mil. korun od ERC. Tito badatelé jsou dobrým příkladem dnešní reality, že špičková věda se nedělá pouze v několika málo zemích na západě od českých hranic.

Lucie Tajčmanová odjela řešit svůj grant z České geologické služby na jednu z nejlepších univerzit v Evropě, švýcarskou ETH. Pavla Plevku přilákaly ze Spojených států amerických podmínky na pracovišti institutu CEITEC v Brně, vybudovaného ze strukturálních fondů. František Štěpánek se se ženou dlouho rozhodovali a nakonec se z osobních důvodů a díky ERC grantu usadili v Praze na VŠCHT. Michal Koucký se habilitoval na Univerzitě Karlově po letech strávených v USA, Kanadě, Dánsku a Nizozemí. Pavel Tomančák po doktorátu v Heidelbergu a po postdoktorákem pobytu

v Berkeley založil vlastní skupinu v jednom z ústavů Maxe Plancka. Na Česko nezapomíná a spolupracuje s Ústavem molekulární genetiky AV ČR.

Těchto pět vědců bude diskutovat o tom, jaké mají další výzkumné plány a jaké by měly být podmínky pro úspěch ve špičkové vědě. Akci budou společně moderovat místopředseda ERC prof. Pavel Exner a předseda ERC prof. Jean-Pierre Bourguignon, jenž se v rámci své návštěvy zúčastní i slavnostního otevření Týdne vědy a techniky a bude také diskutovat s mladými vědeckými talenty. V pátek 31. října 2014 pak prof. Jean-Pierre Bourguignon pronese pro matematiky prestižní tzv. Čechovskou přednášku na téma moderní geometrie. Doprovázet ho bude předseda největší a nejprestižnější evropské učené společnosti Academia Europaea prof. Sierd Cloetingh. V pátek 31. října také on pronese přednášku svým kolegům z oboru v Geologickém ústavu AV ČR.

Program seminářů – viz [zde](#).

Michal Koucký

V roce 1998 absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Vědeckou hodnost PhD. získal na Rutgers University v USA. Poté pracoval na univerzitách v Austinu, Montrealu, Amsterdamu, Torontu i v dánském Aarhusu a v Praze v Matematickém ústavu AV ČR. V roce 2012 se habilitoval na Matematicko-fyzikální fakultě UK a obdržel titul docent v oboru informatika. Od roku 2013 pracuje v Informatickém ústavu Univerzity Karlovy. V rámci svého ERC grantu pracuje na teorii, jestli lze určitý matematický problém vůbec efektivně vyřešit.

Pavel Plevka

Vystudoval molekulární biologii a virologii na Univerzitě Karlově v Praze. V roce 2009 získal titulu PhD. na univerzitě v Uppsale ve Švédsku. Od roku 2009 působil na Purdue University v USA. Od července

2013 pracuje jako vedoucí výzkumné skupiny Strukturální virologie v CEITEC v Brně na Masarykově univerzitě. ERC grant obdržel na výzkum tzv. pikornavirů, miniaturních virů.

František Štěpánek

Po studiu chemického inženýrství na VŠCHT v Praze absolvoval postgraduální studium společně na VŠCHT a Univerzitě Pierra a Marie Curiových v Paříži. Poté působil dva roky jako výzkumník ve firmě Unilever ve Velké Británii. V letech 2002–2008 přednášel a vedl výzkumný tým na Imperial College v Londýně. ERC grant získal v roce 2007 jako první Čech na projekt vývoje tzv. chemických robotů na VŠCHT v Praze.

Lucie Tajčmanová

Absolvovala petrologii a strukturální geologii na Univerzitě Karlově. Již za studií pracovala na České geologické službě. Po studiích odjela na postdoktorské pobyty do Padovy, Berlína a Curychu. ERC grant, v rámci kterého zkoumá deformace v litosféře, jež tvoří obal planety Země, získala pro ETH, kde byla v září 2013 jmenována docentkou metamorfní petrologie.

Pavel Tomančák

Vystudoval molekulární biologii a genetiku na Masarykově univerzitě v Brně. Doktorát dokončil v Evropské molekulárně-biologické laboratoři (EMBL) v Heidelbergu. V letech 2000–2004 působil na Kalifornské univerzitě v Berkeley. Od roku 2005 vede vlastní výzkumnou skupinu v Ústavu Maxe Plancka pro molekulární buněčnou biologii a genetiku. Sleduje, jakou roli sehrály geny během evoluce embryonálního vývoje organismů, pracuje především s octomilkami.

Jean-Pierre Bourguignon

Odbor mediální komunikace
Kancelář Akademie věd ČR
Národní 3, 117 20 Praha 1
www.press.avcr.cz, www.avcr.cz

Kontakt: Ing. Jan Martinek
E-mail: martinek@kav.cas.cz
Telefon: +420 221 403 423
Mobil: +420 602 270 999

Počátkem roku 2014 převzal předsednictví Evropské výzkumné rady od prof. Helgy Nowotny. V letech 1994–2013 působil jako ředitel francouzského Institutu vyšších studií, který byl vybudován po vzoru univerzity v Princetonu. Po studiu matematiky strávil většinu svého profesního života ve Francii – na CNRS a Polytechnice. V letech 1995–1998 řídil Evropskou matematickou společnost. V ERC působil dříve po několik let jako předseda matematického panelu.

Sierd Cloetingh

Vystudoval geofyziku v Groningenu a Utrechtu, dlouholetý profesor tektoniky na Vrije Universiteit. Současně působí opět na univerzitě v Utrechtu. V roce 1990 založil výměnné programy pro vědce z tzv. postkomunistického bloku. Je držitelem ceny Alexandra Humboldta a medaile Arthura Holmese Evropské geofyzikální společnosti, je rovněž rytířem Řádu čestné legie. V letech 1998–2000 řídil Evropskou geofyzikální společnost. Současný předseda evropské učené společnosti Academia Europaea je také členem Vědecké rady ERC. Od 1. ledna 2015 převezme funkci místopředsedy ERC pro neživou přírodu po Pavlu Exnerovi.

Pavel Exner

Absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu UK v roce 1969. V letech 1978–1990 pracoval ve Spojeném ústavu jaderných výzkumů v Dubně, kde získal tituly kandidáta a doktora věd. V současné době vede Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku a přednáší jako profesor na MFF UK a FJFI ČVUT. Zabývá se matematickými metodami kvantové teorie, o kterých napsal přes dvě stě původních prací a několik knih. Je zakládajícím členem Vědecké rady ERC, působil jako předseda Mezinárodní asociace matematické fyziky a od roku 2015 bude předsedat Evropské matematické společnosti.

Evropská výzkumná rada – ERC

European Research Council (ERC – <http://erc.europa.eu/>) je první celoevropskou grantovou agenturou pro financování špičkového výzkumu výjimečných vedoucích osobností i mladých vědců.

Za pouhých sedm let své existence si vydobyla respekt a uznání ve vědecké komunitě, a to do té míry, že úspěch v ERC grantech se stává měřítkem kvality vědy a výzkumu v evropských výzkumných institucích. Dosud financovala přes 4500 projektů vybraných ze zhruba 43 000 návrhů. Mezi grantisty ERC patří nobelisté i držitelé jiných prestižních ocenění. (Fieldsova medaile, Wolfova cena). Do České republiky se podařilo získat 10 těchto grantů. Srovnatelné Maďarsko má grantů více než třikrát tolik.

Čechovská přednáška – nyní již jedenáctá část cyklu přednášek konaných na počest prof. Eduarda Čecha, jednoho z nejvýznamnějších českých matematiků novodobé historie a zakladatele Matematického ústavu AV ČR.

Academie Europaea – evropská učená společnost podporuje vědu a usiluje o její prezentaci široké veřejnosti. V současnosti má akademie kolem 2000 členů, z toho přes 40 nositelů Nobelovy ceny. Jako v každé učené společnosti nominace pocházejí od stávajících členů, členství se získává volbou. V současné době najdeme mezi členy prof. Rudolfa Zahradníka a 23 dalších českých vědců.

Informace o akcích:

Kancelář místopředsedy ERC prof. Pavla Exnera: J. Tiosavljevičová, mobil: 733 690 921
Technologické centrum AV ČR, kontakt pro ERC: P. Perutková, tel.: 234 006 161